

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sîli, și de avocatul Chilat Nicolae în numele inculpatului

*Vornicescu Ion Xxxxx, născut la
xx xxx xxxx, originar și locuitor al mun. XXXXXXXX, or.
XXXXXX, s. XXXXXX, str. X. XXXXXXXX x, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 12.07.2017 – 29.06.2017,
instanța de apel: 29.08.2017 – 21.11.2017,
instanța de recurs: 28.02.2018 – 18.04.2018.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 29 iunie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Vornicescu Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an.

De la Vornicescu Ion s-a încasat, în beneficiul părții vătămate Bujac Leonid prejudiciul moral în mărime de 5000 lei, prejudiciul material în sumă de 5481 lei, cheltuielile pentru asistența juridică, în mărime de 9900 lei, în rest, acțiunea civilă fiind respinsă ca nefondată.

Cerința procurorului de încasare a cheltuielilor de judecată, în mărime de 1374 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că la 14 septembrie 2015, aproximativ ora 13.27, inculpatul Vornicescu Ion a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și sănătății în următoarele circumstanțe: deplasându-se cu automobilul „Mercedes Benz 313”, număr de înmatriculare X XX xxx, pe str. Chișinăului, or. Sîngera, mun. Chișinău din direcția or. Anenii Noi, ajungând în perimetrul imobilului nr. 58 din str. Chișinăului, or. Sîngera, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat prevederile pct. 45 alin. 1), 2) a Regulamentului Circulației Rutiere conform căruia „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, că participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să sigure fluenta și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța altor participanți la trafic, nu a apreciat corect situația reală pe carosabilul în care se afla vehiculul la momentul respectiv prin ce a încălcat cerințele pct. 4) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia, orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia, la fel, a încălcat și pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere care stipulează, că participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente, continuând deplasarea și ieșind pe contrasens a comis tamponarea automobilului „Toyota Camry”, număr de înmatriculare XX XX xxx, care era condus de către Bujac L., ce se deplasa pe str. Chișinăului, or. Sîngera mun. Chișinău în direcția or. Anenii Noi.

În rezultatul impactului, unitățile de transport fiind tehnic deteriorate, conducătorului auto Bujac L., conform raportului de expertiză medico-legală nr.78/D din 31.03.2016, i-au fost cauzate vătămări corporale exprimate prin fractura tasată a vertebrei cervicale VI, subluxația vertebrei cervicale VII posterior fără comprimarea canalului medular, echimoză la nivelul cutiei toracice pe stânga cu dimensiunile 16x7 și direcție oblic vertical din proiecția claviculei din stânga până la nivelul proiecției coastei IV, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect

contondent dur sau la lovire de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămării corporale grave.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece aceste probe au confirmat integral vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare corporală gravă a integrității corporale a unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75-77 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, că s-au stabilit circumstanțele atenuante – recunoașterea vinovăției și căința sinceră, circumstanțe agravante nefiind stabilite, că inculpatul se caracterizează pozitiv, anterior nefiind judecat, că a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată și beneficiază de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, concluzionând că scopul pedepsei penale de corectare, reeducare și resocializare a inculpatului, va fi atins prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de an.

Totodată, instanța a conchis că, reieșind din caracterul faptei prejudiciabile săvârșite, urmează a încasa de la inculpat suma de 5000 lei în beneficiul părții vătămate Bujac L., cu titlu de prejudiciu moral, constatând că suma solicitată de 42.700 lei, este una exagerată, ținând cont de practica CtEDO privind modul de încasare a prejudiciului moral.

La fel, inculpatul urmează să restituie părții vătămate prejudiciul material în mărime totală de 5481 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 9900 lei, cheltuieli confirmate prin bonurile de plată a serviciilor avocatului suportate de către Bujac L.

Solicitarea procurorului de încasare de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în mărime de 1374 lei, urmează a fi respinsă, deoarece acestea, prin prisma art. 143 Cod de procedură penală, sunt din contul mijloacelor bugetului de stat.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, of. Principal, Adrian Scutaru, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, și încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în mărime de 1374 lei, suportate de către Centrul de Medicină Legală, la efectuarea expertizei medico-legale.

Apelantul a invocat, că pedepsa aplicată inculpatului nu corespunde gradului și caracterului socialmente periculos al faptei săvârșite, nu va atinge scopul impus de restabilire a echității sociale, corectare a lui și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Or, iresponsabilitatea participanților la trafic generează comiterea accidentelor rutiere, care deseori se soldează cu cauzarea vătămării integrității corporale sau a sănătății, ori cu decesul persoanelor.

Astfel, sentința emisă nu este decât o încurajare a inculpatului de a comite noi infracțiuni, cât și încurajarea altor persoane de a comite infracțiuni similare.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, apelul a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Vornicescu Ion, condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, că infracțiunea comisă este una gravă, de personalitatea infractorului, că nu are antecedente penale, a comis pentru prima dată o infracțiune, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, că s-au stabilit circumstanțele atenuate – recunoașterea vinei și căința sinceră, solicitând examinarea cauzei în baza probelor acumulate în faza urmăririi penale în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod procedură penală, partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpat, că circumstanțe agravante n-au fost stabilite.

Însă, prima instanță a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, privind gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, numindu-i o pedeapsă prea blândă în coraport cu fapta săvârșită de inculpat.

Instanța de fond, nu a luat în considerare că infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor care atentează asupra securității circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, având un pericol deosebit pentru societate și faptul, că inculpatul, conducând automobilul, nu a redus viteza, nu s-a oprit reieșind din starea carosabilului, nu a stopat și a tamponat automobilul „Toyota Camry” condus de către Bujac L., care s-a ales cu vătămări corporale grave sub formă de fractura tasată a vertebrei cervicale VI, subluxația vertebrei cervicale VII posterior fără comprimarea canalului medular, echimoză la nivelul cutiei toracice pe stânga cu dimensiunile 16x7 și direcție oblic vertical din proiecția claviculei din stânga până la nivelul proiecției coastei IV.

Astfel, cu certitudine, pedeapsa numită de instanța de fond sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de doar 1 an, cu suspendarea executării pedepsei închisorii, în temeiul art. 90 Cod penal, pe un termen de probă de doar 1 an, este insuficientă pentru îndreptarea și corectarea inculpatului, or, pedeapsa complementară și termenul de 1 an de probațiune nu-l v-a îndrepta și corecta.

Totodată, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane - faptul că în privința acestuia a fost aplicată o pedeapsă blândă, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni.

Astfel, reeducarea și corectarea inculpatului va fi posibilă doar prin aplicarea unei pedepse de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, pe un termen de probațiune de 3 ani, cu obligarea, ca în perioada de probațiune, să nu-și schimbe locul domiciliului sau reședinței fără permisiunea organului competent, să participe la programe probaționale.

Cu referire la solicitarea apelantului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei medico-legale în mărime de 1374 lei, se reține că potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Aceasta fiind o normă generală nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Însă, sunt unele situații și împrejurări, în prezența cărora, cheltuielile judiciare sunt suportate de către stat și nici într-un caz de către inculpat și anume, potrivit art. 143 Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, iar plata expertizelor judiciare efectuate în asemenea caz se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Deci, solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpat, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în mărime de 1374 lei este una eronată, nu are suport juridic legal, urmând a fi respinsă ca nefondată.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat, că instanțele de fond și de apel la aplicarea pedepsei, nu au acordat deplină eficiență art. 61, 65, 75 Cod penal.

Mai mult, instanța de apel nu a luat în considerație că inculpatul, fiind la volanul mijlocului de transport, a comis accidentul rutier soldat cu cauzarea vătămarilor grave.

Iresponsabilitatea unor șoferi aduce zilnic victime, prejudicii morale și materiale și o frică generală a populației de a circula pe drumurile publice.

Astfel, persoanele care conduc automobilul, care este un izvor de pericol social sporit, nu percep toată amploarea problemei, lipsa de respect și a culturii rutiere a

participanților la trafic, conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, iresponsabilitatea la volan, zilnic aduce victime.

Numărul îngrijorător de mare al accidentelor, reflectă o problemă majoră legată de reprezentările, percepția și poziționarea conducătorilor auto față de risc.

Opinia publică incriminează iresponsabilitatea conducătorilor auto. Or, aceste situații se petrec de cele mai multe ori fără ca șoferii să realizeze gradul de risc.

Acest tip de comportament este cu atât mai periculos, cu cât asumarea riscului nu este petrecut, iar atenția conducătorului nu este îndreptată spre acest fenomen.

Este oportună și necesară aplicarea pedepsei penale principale cu închisoarea cât și complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport în vederea prevenirii comiterii unei recidive din partea inculpatului.

Instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Instanțele de fond și de apel nu au luat în considerare că în cadrul cauzei penale, de către stat au fost suportate cheltuielile indicate în raportul de expertiză medico-legală, în sumă de 1374 lei, care urma a fi încasată de la inculpat, conform prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, iar instanțele, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu au dispus acest fapt.

Totodată, legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Or, prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor privind respingerea încasării acestor cheltuieli din contul inculpatului, este una greșită.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Nicolae Chilat, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, să fie încetat în temeiul aplicării art. 2 al Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Recurentul a invocat, că potrivit Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în baza căreia a fost condamnat inculpatul, cade sub incidența acestei legi, iar procesul penal în privința acestuia urma a fi încetat de către instanța de apel, din oficiu.

Or, conform art. 409 și 411 Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată ca în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, precum și având dreptul ca prin extindere cu privire la părțile care nu au declarat apel sau la care acesta nu se referă, de a hotărî și în privința lor, fără să creeze acestor părți o situație mai gravă.

Cu referire la recuperarea prejudiciului părții vătămate, la 25.07.2017 de către partea vătămată Bujac L., a fost întocmită recipisa, prin care acesta confirmă că a

primit suma de 20.381 lei – quantumul prejudiciului stabilit de către instanță, iar în cadrul ședinței instanței de apel, partea vătămată a declarat că nu are pretenții materiale față de inculpat, fapt stabilit drept circumstanță atenuantă de către instanța de apel.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală - există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când aplicarea pedepsei a fost înlăturată de un act de amnistie.

Dar, conform art. 420 alin. (4), 427 alin. (2) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu a folosit calea apelului. În recurs pot fi invocate doar acele temeuri care au fost indicate și în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În sensul vizat, se reține că argumentele specificate în recursul ordinar al avocatului (*pct. 5.1. din decizie*) privind aplicarea față de inculpat a actului de amnistie nu au fost invocate și în apel, nefiind în genere utilizată de către apărare această cale de atac, inculpatul acceptând sentința de condamnare integral, deci nu au niciun suport juridic (*pct. 2.- 5.1. din decizie*).

În același timp, potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Însă, conform art. 2 alin. (1), (2) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, încetarea procesului penal are loc doar cu acordul scris al persoanei inculpate și cu condiția recuperării pagubei stabilite de instanță.

Totodată, în ședința instanței de apel inculpatul nu a prezentat o cerere scrisă de aplicare a amnistiei, cu referire la careva probe privind despăgubirea părții vătămate. Dimpotrivă, declarând că nu este de acord cu apelul acuzării, a solicitat menținerea sentinței instanței de fond (*vol. I, f.d. 234-237*).

Deci, nefiind sesizată în modul prevăzut de lege asupra chestiunii de aplicare a actului de amnistie, instanța de apel nu a avut temei juridic de a se pronunța în aspectul vizat.

Prin urmare, recursul nominalizat este unul vădit neîntemeiat (*pct. 5.1. din decizie*).

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu

cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu respectivele circumstanțe invocate în recursul ordinar al procurorului, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, iar plata acestor expertize judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării în aspectul vizat.

Pe lângă aceasta, instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, înăsprind-o la apelul procurorului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Totodată, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicate inculpatului dacă, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat,

va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să o execute, indicând numai de câț în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, iar instanțele de fond și de apel au reținut asemenea împrejurări, precum recunoașterea vinovăției de către inculpat, caracterizarea pozitivă, că inculpatul anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, just concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoarea, pentru o perioadă de probațiune (*pct. 4. din decizie*).

Prin urmare, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

În același timp, recursul procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. din prezenta decizie*, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei și cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2), instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare și a pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în acest recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursurile de pe rol sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sîli și de avocatul Chilat Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în privința inculpatului Vornicescu Ion Xxxxx, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco